

AJÁNDÉK A VILÁG PROLETÁRIÁTUSÁNAK NAGY ÜNNEPÉRE

"Das Stichwort"
1961. jan. számából

"A szovjet tudomány világtörténelmi sikere alkalmából forró üdvözlétünket küldjük a Széchényi Könyvtár dolgozóinak nevében" – irtuk a Szovjetunió Nagykövetségéhez intézett táviratunkban könyvtárunk pártszervezete, szakszervezete és KISZ-szervezete részéről április 12-én, amikor a világűrbe röppent az első ember.

Velünk együtt világszerte sokan kísérelték meg ezen a napon, hogy meghatározzák "voltaképpen mi is történt". Még az írás mesterei közül is nem egy torpant meg. Kiderült, hogy szókincsünk ma már nem elégséges annak a kifejezésére, hogy mit jelent az április 12-én feltárult új korszak az emberiség történetében. Ezen a napon, amikor az első ember, nem közvetett módszerekkel, hanem szemelvel győződött meg arról, hogy a föld gömbalaku; amikor bebizonyosodott, hogy a természettudósok vizsgálódásai és következtetései helyesek voltak, nyelvünk egyszerre szegény lett. Nem tudtuk megfogalmazni, elég

ékesen és hangsúlyosan elmondani a legnagyobbíbbet, hogy a természet erő felett diadalmaskodott a társadalom. Kiderült, hogy ezt a szót, ezt a fogalmat, hogy "diadal", eddig milyen könnyelműen használtuk, mennyire elszűrítettük és elkoptattuk.

Jurij Gagarin, az első űrutas bizonyította be kézzelfoghatóan, hogy a természet és a társadalom viszonyában, a társadalom annál nagyobb méretekben kerekedik felül, minél fejlettebb a társadalom.

Az ember még félt a természeti erőktől és képzelete természetfeletti hatalommal ruházta fel azokat. Amilyen mértékben gyarapodott az ember természettudományi ismerete az évszázadok folyamán, oly mértékben változott az ember és a természet viszonya. Nem véletlen, hogy az emberiség történetében a fejlődő társadalmi közösségek mind nagyobb és nagyobb tudományos eredményeket adtak koruknak.

A mi korunkban a természet erő felett a legdöntőbb győzelmet éppen ezért nem arathatta más, mint a kommunizmust építő társadalom. A világűrbe elsőnek sem szállhatott fel más, mint a kommunizmust építő társadalom új típusu embere.

A kommunizmust építő társadalomban a marxista-leninista párt a történelem objektív szükségességének megfelelően vezeti a munkásosztályt és annak diadalmas harcát. A kommunisták tudományos világnézetének, a marxizmus-leninizmusnak sikerült egyedül feltárnia a természet, a gondolkodás és a társadalom legáltalánosabb törvényeit, és kijelölnie azt az utat, amelyen haladva megérthetjük a természetet és a társadalmat. Az emberiség világitó fáklyája ez az elmélet, amelynek segítségével a "főlélek ombor"-tól elvezetett az utat a diadalmas társadalomig.

Nem csak hiszem, de tudom, hogy a természet felett tudatosan diadalmaskodó kommunista társadalom továbbra is első lesz mindenhol ahol a természetfelettit kell leleplezni, ahol a természet erői felett kell diadalmaskodni. Mindezt nem véletlen, hanem azért van mert csak a kommunista társadalomban szabadulhat meg az ember mindenfajta társadalmi elnyomástól, és tehet csaknem korlátlan hatalomra szert a természet felett. Nem kétséges, hogy a természet felett diadalmaskodó társadalomnak lesz hatalma a háboru erői felett is, amint volt hatalma a természet erői feletti győzelemhez is.

Ezért nem is adhatott volna nagyobb ajándékot, több reménységet május elsejére, a világ proletáriátusának nagy ünnepére a kommunizmust építő társadalom, a Szovjetunió, mint a világot meghódító szovjet tudomány legujabb eredményét, és annak megvalósítóját: a szovjet embert.
[DÁNIEL GYÖRGY]

KÖZLEMÉNYEK

AZ OSZK KOLLEGIUMÁNAK ÜLÉSEIRŐL JELENTJÜK:

MÁRCIUS 30-I ÜLES - A Kollégium a Könyvforgalmi Főosztály előterjesztésében "AZ ORSZÁGOS GYARAPODÁSI JEGYZÉKBE KIADÁSÁNAK HELYZETÉRŐL ÉS PROBLÉMÁIRÓL", " A KÜLFÖLDI FOLYÓIRATOK KÖZPONTI CIMJEGYZÉKÉVEL KAPCSOLATOS MUNKÁK JELENLEGI HELYZETE ÉS PROBLÉMÁI" c. tájékoztatókat, valamint az ÁPRILIS NEGYEDIKI JUTALMAZÁSOK tárgyában tett javaslatot tárgyalta meg. Az ülésen az M.M. Könyvtárosztály képviselőjében Dr. Faragó Lászlóné, az MTA képviselőjében Dr. Mezey László vett részt.

A Kollégium az előterjesztett javaslatokat kisebb változtatásokkal elfogadta és utasítást adott azok végrehajtására. Mindkét előterjesztés részletes ismertetésére lapunk következő számában visszatérünk.

A Kollégium hazánk felszabadulásának 16. évfordulója alkalmából - az előterjesztett javaslatok alapján - 58 DOLGOZÓT 22 150 FT. JUTALOMBAN részesített.

SZEMÉLYI HIREK ÉS VÁLTOZÁSOK

KITÜNTETÉSEK: A Művelődésügyi Miniszter hazánk felszabadulásának 16. évfordulója alkalmából eredményes munkásságuk elismeréseként EPERJESY János és VARSÁNYI Endréné tud. főmunkatársakat a "SZOCIALISTA KULTURÁÉRT" kitüntető jelvényvel; LOPUSÁN József segédkönyvtárost KIVÁLÓ DOLGOZÓ jelvényvel tüntette ki. NADIK Erzsébet tud. munkatárs, PELEJTEI TIBOR tud. főmunkatárs és TÓTH Sándor csoportvezető munkájuk elismeréséül MINISZTERI DICSEŐRŐ OKLEVELET kaptak.

MEGBIZÁSOK: Könyvtárunk főigazgatója Dr. VERMES Lászlóné tud. munkatársat febr. 17-i hatállyal a KMK könyvtártudományi osztálya sokszorosító-csoportjának ideiglenes vezetésével bízta meg.

HIVATALOS TANULMÁNYUTAK

A NEMZET DEMOKRATIKUS KÖZTÁRSASÁG és MAGYARORSZÁG közötti kulturális csereegyez-

mény keretében f. évi március 20-tól 31-ig Dr. Peter GENZEL a berlini Deutsche Staatsbibliothek nemzetközi oszterosztályának vezetője könyvtárunkban; Dr.GOMBOCZ István osztályvezető április 7-től 25-ig a berlini Deutsche Staatsbibliothek-ban tett tanulmányi látogatást.

HIVATALOS LAPOK TARTALMÁBÓL

A MAGYAR KÖZLÖNY március 28-i számában kormányhatározat jelent meg a gyermek-intézményekkel kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről (napközi otthonban elhelyezett gyermekek után fizetendő térítési díjak, stb.) ; a március 31-i száma közli az utlevelek kiadásának rendjéről szóló kormányrendeletet, valamint ennek belügyminiszteri végrehajtási rendeletét.

A MŰVELŐDESÜGYI KÖZLÖNY március 15-i számában közzétették az egyetemi, főiskolai felvételre jelentkezés 1961.évi rendjéről szóló M.M.utasítást. Az április 1-i száma pedig M.M. utasítást közöl az 1960. évi takarékosági mozgalom értékeléséről és fejlesztéséről.

könyvtárunk munkájáról

ÚJ UTAKON -ÚJ LEHETŐSÉGEK

Lapunk februári számában számoltunk be Szakszervezeti Bizottságunk "szakmai megbeszélések sorozatá"-nak harmadik vitájáról, amelyen a Magyar Nemzeti Bibliográfia szerkesztésének és összeállításának elvi és gyakorlati kérdéseit tárgyaltuk meg. A vita tézisei között szerepelt az a megállapítás is, hogy az MNB-ben közölt címlírásokból katalógusosódulák készíthetők "mind nagy (több ezer), mind pedig néhány példányban". Akkor ez a probléma csak jelzésszerűen vetődött fel, mivel ez, több más kérdéssel együtt, az MNB újfajta előállításából szükségszerűen következett. Azóta a felvetődött új utakon új lehetőségek születtek. BÓDAY Pál a KMK könyvtártudományi osztályának főmunkatársa megkezdett kísérleteit tovább folytatta, javasolt megoldását ujitásként az SZB munkamozgalmi bizottsága - a bekért szakértői vélemények alapján - megtárgyalta és jelentőségére való tekintettel egyidejűleg a Művelődésügyi Minisztérium Könyvtárosztályához, az Országos Könyvtárügyi Tanácshoz és könyvtárunk kollégiumához terjesztette fel.

Cikkünk keretében (anélkül, hogy kitérhetnénk annak minden részletkérdésére) átfogó ismertetést szeretnénk nyújtani erről az ujitásként elfogadott javaslatról.

BEVEZETÉSKÉNT - Bóday Pál elmondásában - az ujitás közvetlen előzményeit ismertetjük. "A KMK-ban lezajlott megbeszélések és az OSZK olvasószolgálatával kapcsolatos szakszervezeti pályázat második díjat nyert Bereozky-Kiss-Papp pályamunka intenciói arra az eredményre vezettek, hogy folytatnunk kellett azokat a kísérleteket, amelyek lehetővé teszik a Magyar Nemzeti Bibliográfia szolgáltatásainak további kiterjesztését. A KMK kollektívája számos megbeszélést tartott a kérdésnek mind az elvi, mind a gyakorlati vonatkozásairól.

Mindkét téren komoly problémák merültek fel. Az MNB címleirásaival kapcsolatos kérdéseket néhány vita után a megoldandó gyakorlati feladatok csoportjába helyeztük át. Így pl. az impresszum sorrendjének, vagy a helyrajzi szám elhelyezésének gondját. A súlyosabbakat, pl. a rendszó kérdését meghagytuk a nemzetközi katalógizálási értekezletnek. Az, ami elsősorban nyugtalanított az a kialakulatlan - vagy kialakult - szemlélet volt, amely az országos katalóguscédula-ellátás problémáját (könyvtárunkon belül) az OSZK hatáskörén és feladatkörén kívülnek tartotta. A KMK-nak az e kérdéssel foglalkozó kollektívája az ilyen szemléletben a nemzeti könyvtár funkcióinak hibás - és végeredményében önkényes - leszűkítését látta. Aggodalmunk, ha nem is alaptalan, de túlzott volt. Amint azt az SZB munkamozgalmi bizottságának (tagjai között könyvtárunk számos vezető állású munkatársa van) állásfoglalása is mutatja - az OSZK közvéleménye feladatai közé sorolja ezen országos szolgáltatás megszervezését és következésképpen számol ennek konzekvenciáival is.

Gyakorlati probléma főleg a kis példányszámban sokszorosítandó cédulák esetében merült fel. Ezt a problémát az alumíniumlemezekről nem rotaprint géppel való sokszorosítás útján oldottuk meg. Igen termékeny megbeszéléseket folytattunk a KMK kiadvány-csoportjának dolgozóival, akik közül Pánczél Károly, Kiss Eszter és a csoport vezetője Vermes Lászlóné járultak hozzá tanácsaikkal, tervezeteikkel a javaslat összeállításához."

A továbbiakban részben az eredeti javaslat szövezerinti, részben annak összevont szövegével Bóday Pál ujitási javaslatát ismertetjük. A javaslathoz mellékelt és annak megértéséhez szükséges ábrákat - elsősorban technikai nehézségeink miatt - külön lapon közöljük.

JAVASLAT NYOMTATOTT KATALÓGUSCÉDULÁK ELŐÁLLÍTÁSÁRA

A javaslat lényege az, hogy az MNB címleirásaiból ofszet uton olcsón és gyorsan lehet katalóguscédulákat készíteni. Ezeket az MNB füzeteinek megjelenése előtt, vagy közvetlenül azok megjelenése után előállíthatjuk. Tehát a nyomtatott katalóguscédulák nem késleltetik a könyv olvasói forgalomba kerülését.

Előállítása

1) NAGYOBB PÉLDÁNYSZÁM ESETÉN - Az MNB címleirásait (1.ábra) kartonból vagy műanyagból készült tördelőkeretekbe (2.ábra) helyezik. A tördelőkeretek kétféle nagyságban készülnek, hogy a hosszabb címleirások is elhelyezhetők legyenek a szabvány szerinti katalóguscédulán. Az így betördelt négy címleirást a 3.ábra mutatja. Az alumíniumlemezre való felvétel mindkét méretű tördelőkeretnél olyan mértékű nagytitással történik, hogy az egy-egy címleirást határoló sarkok (2.ábrán S.jelzéssel) a szabvány katalóguscédula nagyságának megfelelő teret zárjanak be. Az így elkészített katalóguscédulákat a 4.sz. ábra mutatja.

Teljesítmény: Egy A4-es lemezre négy címleirás fér. Jól begyakorlott munkaerő műszakonként 60-80 lemezt készít. (Műszakonként 240-320 címleirást.) Egy A4-es sokszorosító gép műszakonként 40 000 cédulát készít. (A Gestelith-gép egy műszak alatt 120 000 cédulát nyom közepes teljesítménnyel.)

Ez azt jelenti, hogy az MNB kótheti füzetében közölt művekről a nyomtatott

katalóguscédulák sokszorosítására. Aluminium lemezek előkészítését a xerox-gép egy napi munkában végzi el. - A cédukészítés sokszorosítására szükséges munkaidőt csak érzékeltetni tudjuk; 240 mű esetében 100 könyvtár részére művenként 10 cédulát feltételezve (240 000 cédula) az A4-es gép hat, a Gestelith két munkanapja szükséges.

2) KISEBB PÉLDÁNYSZÁM ESETEN - Ha egy-egy műről 8-30 céduláig terjed az igény, akkor is az aluminium lemezről történő ofszet-jellegű többszörözést tartjuk célravezetőnek az eljárás egyszerűsége, olcsósága és a lemezek jó tárolhatósága miatt. Az eljárás lényegében az 1) pontban leírt lemezrevitellel kezdődik [A lemezrevivés nemcsak xerox eljárással, hanem egyszerű gépeléssel is lehetséges.] Ezután a lemez szétvágása következik. A 7,5 x 12,5 cm nagyságú lemezekről a többszörözés az ofszet nyomdáknál alkalmazott próbalehúzóhoz hasonló szerkezettel történik. (5. ábra)

Teljesítmény: Előzetes beérés szerint óránként 200-600 cédula. Anyagköltség: Négy mű lemezének ára 2 Ft., a xerox felvétel ára 2 Ft. Művenként tehát az anyagköltség 1 Ft.

Költségek

Fenti eljárásokkal készített katalóguscédulák költségeinek szemléltetésére az alábbi táblázatokat közöljük. Mindkettőnél az alapadatok a következők: [Példánk szerint] Az MNB évente 6 000 művet regisztrál, minden mű 50 olyan könyvtárba kerül, ahol ezeket katalogizálják, így katalogizálási szempontból összesen 300 000 műről van szó. [A B. táblázatnál a csillaggal jelzett "katalogizálás" 76 000 forintos költségének számítása: Cimleírás (napi 24 felvétel) 250 munkanap, szakozás (napi 24 felvétel) 250 munkanap, korrektúra (napi 100 felvétel) 60 és leírás (napi 20 felvétel) 300 munkanap. Összesen 860 munkanap. Ez 270 napos munkaévvel számolva 3 teljes munkaerő és 1 munkaerő kéthavi munkája. Minden itt dolgozó munkaerőnek havi 2 000 forintos fizetést számítva évi összes költség 76 000 Ft.]

A	B
A katalogizálás és az előkészítés a könyvtárakban történik	A katalogizálás és az alu-lemez készítés központilag történik
1/ Egy magyar mű katalogizálási (cimleírás, szakozás, revizió) költségét 5 Ft.-nek véve 1 500 000 Ft	1 és 2/a Katalogizálás* 76 000 Ft
2/ Adatszámítás (egy munkanapon 30 mű préselése összesen 10 000 munkanap) 37 munkaerő	2/ Kerox felvétel (Egy A4-es lemezre 4 címfelvétel jár - "vö. a melléklettel" - ez összesen 75 000 A4 lemez) 1 000 munkanap
(Ezenként 270 munkanapot számítva összesen szükséges) 577 200 Ft.	Egy munkanapra 75 lemezt számítva összesen 86 400 Ft
Egy munkaerő havi 1300, tehát évi 15 600 Ft.-os fizetése összesen	A felvételre munkaerő fizetése havi 1800, évi 21 600 Ft., tehát
2/a Adatszámítás korrektúrájához (napi 150 mű) szükséges 8 munkaerő 172 800 Ft	A segédmunkaerő havi fizetése 1300, évi 15 600, tehát
3/ Adatszámítás ára, lemezenként 1 Ft, összesen 300 000 Ft	Összesen 31 200 Ft
Összesen 2 590 000 Ft	Összesen 119 600 Ft
	3/ Kerox felvétel költségét lemezenként 2 Ft. 130 000 Ft
	Aluminium lemez ára lemezenként 2 Ft. 130 000 Ft
	Összesen 998 600 Ft

HA A CIMLEÍRÁSOKAT A KÖNYVTÁRAK SOKSZOROSITJÁK:

Külön tárgyaljuk a központi katalogizálásnak egy, technikából adódó olyan lehetőségét, amely módot ad arra, hogy a cimleírást eljuttassuk a (főleg nagy-)könyvtárakhoz még a könyv forgalomba kerülése előtt és ezek a könyvtárak speciális igényeiknek megfelelő számu, színű cédulát készíthetnek a műről. Ezenkívül a fejelést a katalóguscédulák sokszorosítása előtt elvégezhetik a cimleírásán. A gondolat egyébként más uton és más céllal felvetődött a Library of Congress prénatális katalógus-

logizálási kísérlete kapcsán is. (Az ún. SACAP terv, BRODY, Arthur: SACAP - a new service for improved selection, acquisition, cataloging and processing. - Library Journal, 84.vol. 1959. 22.no. 3828-30.p.)

Az eljárás a következő volna:

A Magyarországon megjelent művek zömét beszerző könyvtárak megrendelnék a MNB-ben regisztrált minden mű alumíniumlemezét.

Költségek: Feltételezve, hogy a MNB évenként 6000 művet regisztrál, ez (lemezenként 4 mű) 1500 felvételt jelentene egy-egy ilyen könyvtár részére.) Lemezek ára 3000 Ft., xerox felvétel ára 3000 Ft., munkaerő 1000 Ft. összesen 7000 Ft. Tehát a TELJES MAGYAR ANYAG sokszorosításra alkalmas, jól tárolható LEMEZÁLLOMÁNYÁT a könyvtár 7000 FORINTÉRT megszerezhetné.

A szakkönyvtárak a megfelelő szakok anyagát rendelnék meg. (Természetesen utánrendelésre más szakok anyagából bármikor mód van az MNB alapcímleírásai alapján). A hálózati központok (elsősorban a megyei könyvtárak) szintén ezen a módon részesülhetnének a központi katalógizálásból.

VÉLEMÉNYEK

BARABÁSI REZSŐNEK, az Állami Gorkij Könyvtár igazgatójának állásfoglalásából: "A nyomtatott katalóguscédulák újszerű előállítására vonatkozó ujitási javaslat a legnagyobb jelentőségű és hasznu minden eddigi magyar könyvtárosi ujitás között. - A javaslatban kifejtett módszer teljesen realizálható. Ezért az ujitás szerzőjét teljes mértékű támogatásban kell részesíteni, hogy a megvalósítás részletkérdéseit is kidolgozhassa. - Az ujitás magas elvi szinten, de gyakorlati módszerrel szolgálja a könyvtárügy egységét, amelynek egyik feltétele volna, hogy a tudományos könyvtárak is felhasználják a központi címleírást, élvezzék annak előnyeit. - Szükségesnek látszik, hogy ezt az eredményt kihatásaival együtt a hazai és a nemzetközi szaksajtó hasábjaink a világ közvéleménye elé bocsássák. - A szovjet és a szomszédos országok szaksajtója is szívesen publikálná ezt az eredményt, sőt valószínű, hogy fel is használná azt. Összefoglalva: Az ujitás kiemelkedő jelentőségű. Eredménye nemcsak könyvtári szinten, hanem népgazdasági szinten is jelentős. Ezért az ujitást kiemelten kell honorálni anyagilag is és erkölcsileg is, azon túl, hogy legelső sorban megvalósítják a javaslatot."

FÜGEDI PETERNEK, az OSZK bibliográfiai osztálya csoportvezetőjének véleményéből: "Örömmel üdvözljük Bóday Pál javaslatát, mert a megfelelő előfeltételek megteremtése, a részletes kidolgozás, kikísérletezés esetén, kiválóan alkalmasnak tűnik mind az OSZK céduลาสokszorosítási problémáinak megoldására, mind a központi feldolgozás megvalósítására. - A javaslatban kimutatott nagyfokú gazdasági megtakarítás és gyorsaság mellett a megvalósítástól minőségi eredményeket is várhatunk."

Az SZB MUNKAMÓZGALMI BIZOTTSÁGÁNAK állásfoglalásából:

"A Bizottság a könyvtár ujitási előadójának előterjesztése alapján a javaslatot a vonatkozó rendelet alapján ujitásként elfogadta. A javaslatban kimutatott megtakarítást helytállónak találta, sőt a számítás [katalógizálás és adrémmakószí-

tés a könyvtárakban] egyes adatait a valóságos költségeknél alacsonyabbnak tartja.

JAVASOLJA: 1) Megfelelő összegű ujitási díj kifizetését. 2) Az OSZK tegye lehetővé a 4. ábrában ismertetett, Pánczél Károly által tervezett sokszorosító szerkezet prototípusának a legrövidebb időn belüli elkészítését. 3) A KMK keretén belül egy részletes felmérés és az ujtás bevezetése érdekében a szükséges kísérletek végrehajtását. 4) A központi cédulaellátás előfeltételeinek megteremtését. Nevezetesen: Az érdekelt könyvtárak tájékoztatását és meggyőzését arról, hogy katalógusaik építésében az MNB cimleírásaiból központilag készített katalóguscédulák, illetve lemezek használata nemcsak a könyvtár szempontjából előnyös, de fontos népgazdasági érdek is. 2) A központi cédulaellátás anyagi (gépek, karton, stb) és szervezeti kereteinek (ÁKV és OSZK együttműködése, stb) biztosítását.

H i r e k

DR. PETER GENZEL, a berlini Deutsche Staatsbibliothek osztályvezetője márc. 27-én, a könyvforgalmi főosztály továbbképzésén előadást tartott a Deutsche Staatsbibliothek nemzetközi csereosztályának szervezetéről és munkájáról.

NEMZETKÖZI CSERE

FELSZABADULÁSUNK 16. ÉVFORDULÓJA alkalmából megleghangu üdvözléssel köszöntötték könyvtárunkat: a kievi UKRÁN SZSZK TUDOMÁNYOS AKADÉMIAJÁNAK NYILVÁNOS KÖNYVTÁRA, a moszkvai KÜLFÖLDI IRODALOM ÖSSZ-SZÖVETSÉGI ÁLLAMI KÖNYVTÁRA (VGBIL) és a phenjani KOREAI NÉPI DEMOKRATIKUS KÖZTÁRSASÁG ÁLLAMI KÖZPONTI KÖNYVTÁRA.

NEMZETKÖZI KAOC SOLATAINAK HÁLÓZATA az utóbbi hetekben számos új intézménnyel bővült. Ezek: BELORUSZ SZSZK TUDOMÁNYOS AKADÉMIAJÁNAK ALAPKÖNYVTÁRA. (Minszk.) [E kapcsolat a múlt évi európai kiadvány-csere-konferencia eredménye]; HARKOVI ÁLLAMI KÖNYVTÁRTUDOMÁNYI INTÉZET. [E kapcsolat a Könyvtártudományi Szakkönyvtárunkat fogja gazdagítani, amely egyben kezdeményezője is volt e kapcsolat létrehozatalának.]

A ROKON NÉPEK IRODALMÁNAK gyűjtése terén újabb eredmény a FINN TÖRTÉNETI ÉS FÖLDRAJZI TÁRSASÁGGAL létesített új cserekapcsolat. Itt említjük meg, hogy a dániai hungaricumok csere útján történő beszerzését nagy mértékben előmozdítja majd a nemrég létesült és egyre intenzívebbé váló DANICA-HUNGARICA CSERE-EGYEZMÉNY.

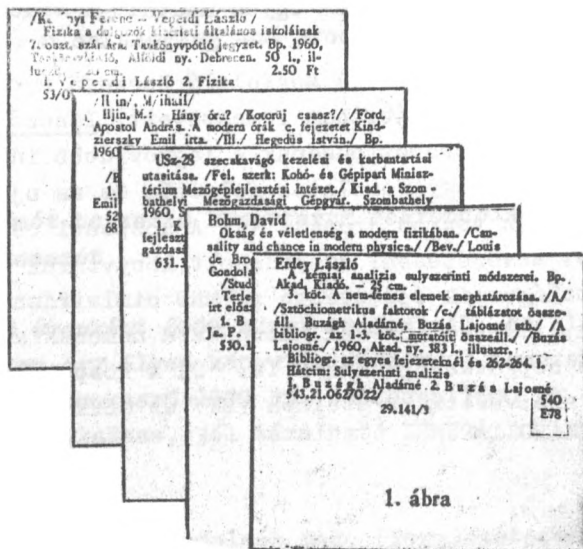
A NEMZETKÖZI CSERE útján elosztásra került külföldi könyvanyag volumene ez év márciusában rekordot ért el 1 400 darabbal. Ehhez járul még mintegy 180 brosurra és a nemzetközi duplumcsere keretében szétosztott kb. 900 darab egyéb kiadvány. [BECK OSZKÁR]

FELHÍVÁS

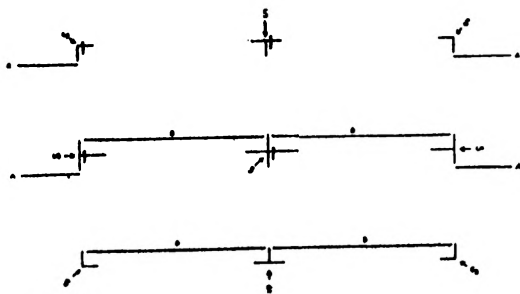
SZIVÉSEN KÜZÖLNÉNK CIKKEKET a főosztályok továbbképzésén folytatott megbeszélések egyes érdekesebb vitáiról, az ismertetett szakreferátumokról. Kérjük az illetékeseket, hogy szervezzék meg a továbbképzésekről való tájékoztatást. Tervezett "Továbbképzési tájékoztatónk" hasznos segítséget nyújthatna minden munkatársunk számára a felmerült kérdések, elhangzott viták megismerésében.

NYOMTATOTT KATALÓGUSCÉDULÁK ELŐÁLLÍTÁSA

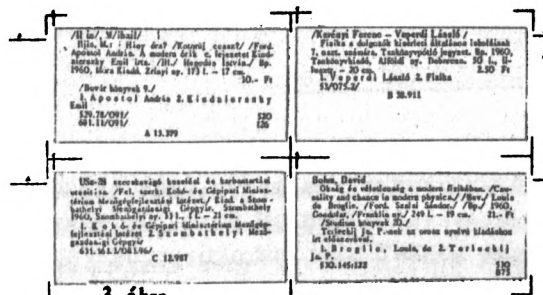
Bódy Pál újítása

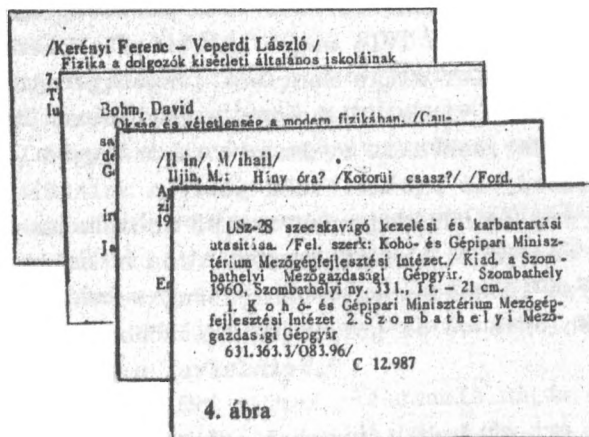
1. ábra

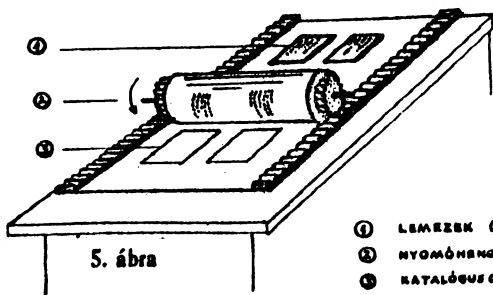
2. ábra

3. ábra

4. ábra

5. ábra

- ① LEMEZEK (Fejrétegek)
- ② NYOMÓHANGSÓ
- ③ KATALÓGUS CÉDULÁK

ELŐKERÜLT KÓDEX

Az ujkori latin kéziratok rekatalogizálási munkálatai során ismételten bukkan-
tak már elő olyan értékes művek, amelyeknek létezéséről nem volt tudomásunk. Ezen
nem igen lehet csodálkozni. Azok a könyvtáros-elődök ui., akiknek korábban ezek a
darabok hozzánk kerültek s akik emlékezetükben is számon tartották őket, már régen
örök álmukat alusszák, - az utódok pedig mindinkább csak katalógusból ismerték a
rohamosan gyarapodó anyagot s inkább csak arról szereztek tudomást, ami a kutatói
érdeklődés során kezükbe került. Azok a kéziratok, amelyekkel a tudomány huzamos
időn át nem foglalkozott, a könyvtárban könnyen feledésbe merülhettek. Így történ-
hetett, hogy amikor kódexgyűjteményünket, mint corpus separatumot felállították,
az összekereséskor egy-egy darab elkerülte kodikológusaink figyelmét.

Elfelejtett kódexeink közül - Oct. Lat. 232. raktári jelzet alól - legutóbb
egy XV. századbéli olasz humanistának, a firenzei születésű Aurelio Brandolini il
Lippo-nak egyik kéziratát fedeztük fel újra. A kézirat 1513-ból való 94 fóliót szám-
láló, 174 x 117 mm. nagyságú itáliai hártyakódex, szabályos humanista írással, az
1. és 5. f. rectóján festett ornamensekkel, köztük az eredeti possessor, Leonardo
Rovere biboros címerével. Magának a műnek címe: Christianae paradoxae. Nyomatott
formában is megjelent két évtizeddel később, 1531-ben Rómában, Paradoxorum Christia-
norum libri II. cimen.

Aurelio Brandolini, a széleskörű irodalmi munkásságot kifejtett vak szerző
(innen a Lippo cognomen) részünkről azért is figyelmet érdemel, mivel néhány é-
vig Magyarországon élt, részben az esztergomi érseki udvarban, részben Mátyás ki-
rály budai udvarában. Ennek emlékéért őrizi De vitae humanae conditione et toleranda
corporis aegritudine dialogus ad Mathiam Corvinum c. munkája. (Megjelent: Bécs,
1541.) Mátyás halála után Brandolini elhagyta Magyarországot, visszatért Itáliá-
ba s belépett az augusztinusok rendjébe; Pármában, 1497-ben fejezte be életét.

Amikor tehát kódexünk Rovere biboros számára készült, Aurelio Brandolini már
nem volt életben. A mű prologusát testvére, az ugyancsak jeles humanista költő
Raphaelo Brandolini írta (ff. 1-4^r.)

A kódex a XIX. sz. első felében élt nagynevű gyűjtőnk, Jankovich Miklós ré-
vén Velencéből került Magyarországra, majd a Jankovich-könyvtár megvételekor, az
1830-as években könyvtárunkba. - [BERLÁSZ JENŐ]

ZENETÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA Elnöksége április 14-én jutalmakkal tüntette ki
a kiemelkedő eredményeket elért kutatókat. A jutalmazottak között szereplő két
zenetörténész egyike SOMFAI László, zenetörténeti gyűjteményünk munkatársa.

GYŰJTEMÉNYÜNK figyelemreméltó kottakiadvánnyal gyarapodott az elmúlt hónap
során. A "DILETTO MUSICALE" o. sorozat keretében megjelent, nagyrészt Joseph és
Michael Haydn műveinek elsőkiadását tartalmazó publikációk gondozója és ajándéko-
zója H.C. Robbins LANDON, Olaszországban élő zenetudós.

JURIJ GAGARIN-nak a történelem első űrhajósának űrrepüléséről szóló első rádióhíreket izgatottan figyelték a Zenetörténeti Gyűjtemény zenegépének közelében dolgozó munkatársak. Az első híradásokat magnetofónszalagra vettük és - miután erről lejegyeztük és munkatársaink számára sokszorosítottuk e híreket - a történelmi eseményről hirt adó magnetofon-tekercset elhelyeztük muzeális felvételeink közé.

GYŰJTEMÉNYÜNK HANGFELVÉTELI ARCHIVUMA nagyértékű muzeális anyaggal gyarapodott: RÁCZ Aladár professzor, Kossuth-díjas kiváló művész özvegye Könyvtárunknak ajándékozta azt a 12 magnetofon-tekercset, amelyek az 1958-ban elhunyt férje cimbalomjátékát, művészi rögtönzéseit, a klasszikus művek cimbalmon való megszólaltatásáról való magyarázatait, beszélgetéseit őrzik. A mintegy hat órányi, rendkívül érdekes és nemzetközi viszonylatban is magábanálló jelentőségű hangfelvétel meghallgatásával várnunk kell addig, amíg lehetőségünk nyílik egy 19-es fordulat-számra is beállítható magnetofon beszerzésére. - [KECSKEMÉTHY ISTVÁN]

KÖNYVTÁRUNK TOVÁBBKÉPZÉSÉNEK 1961. ELSŐ FÉLÉVI TERVE

Könyvtárunk minden főosztályán megindult a könyvtárosok továbbképzése. A főosztályok tematikáikat maguk állították össze úgy, hogy a továbbképzés közvetlenül vagy közvetve a legfontosabb szakmai problémák megoldását segítse elő. Egyrészt regisztrálásul, másrészt tájékoztatásul a továbbképzés első félévi tervét főosztályonként, a második negyedévi tervet időpontonként is csoportosítva adjuk közre. Az előadásokról és referálásokról közelebbi felvilágosítást a főosztályok továbbképzési felelősei adnak. A továbbképzésért felelős az I. főosztályon Bélley Pál, a II. főosztályon - Hankiss Elemér, a III. főosztályon - Csapodi Csabáné, a IV. főosztályon - Wix Györgyné, és az V. főosztályon - Besenyei Andorné.

FŐOSZTÁLYI CSOPORTOSÍTÁSBAN

I. FŐOSZTÁLY:

1) A területi szerzőség helyi problémái: a) feldolgozás katalógusok számára, b) bibliográfiai feldolgozás, c) könyv- és periodikafeldolgozás. - Előadó: Tárkányi Gyula. Korreferensek: Dezsényi Béla, Fügedi Péterné.

2) Az olvasószolgálat elhelyezése új külföldi könyvtárépületekben. - Előadó: Tombor Tibor.

3) Szakirodalmi beszámoló a Gyarapítási Osztályon - Előadó: Borsa Gedeon.

4) Az olvasótermek hálózata a nemzeti könyvtárban. - Előadó: Bélley Pál.

5) A csoportos feldolgozás anyaggyűjtésének tanulságai. - Előadók: Bánlaky Éva, Pajkossy György.

6) A Magyar Nemzeti Bibliográfia új szerkesztési szabályzata. - Előadó: Fügedi Péterné

II. FŐSZTÁLY

1/a) A Színháztörténeti Osztály munkája országos és nemzetközi távlatban -
Előadó: Keresztury Dezső, korreferensek: Berczeli Károlyné, Hankiss Elemér.

1/b) Grafikai anyagok a térképtárakban - Előadó: Nemes Erzsébet Klára.

2) Különleges könyvtári anyagok raktározása: a) Kisnyomtatványok - Munkácsi Piroska; b) térképek - Nemes Erzsébet Klára; c) korai egyleveles nyomtatványok - Soltész Zoltánné; kéziratári különleges anyagok - V. Windisch Éva; e) hanglemek címleírása - Somfai László - Összefoglalás: elvi és gyakorlati értékelés Dezsényi Béla.

3) A testületi szerzőség helyi problémái [I. főosztállyal közösen]

4) Az olvasótermek hálózata a Nemzeti Könyvtárban [I. főosztállyal közösen]

III. FŐSZTÁLY

1) Különleges könyvtári anyagok raktározása [II. főosztállyal közösen]

2) Legújabbban megjelent folyóiratcikkek referálása. Referensek: Busa Margit
J.Hajdu Helga, Vizkelety András.

3) Katalógusszerkesztési problémák. - Előadók: Babiczky Béla, Berlász Jenő,
Csapódi Csabáné, J.Hajdu Helga.

IV. FŐSZTÁLY

1) Könyvforgalmi tevékenység egyes külföldi könyvtárak gyakorlatában: a) Szovjetunió - Beck Oszkár, b) Finnország és a skandináv államok - Szigethi Jolán, c) Német Demokratikus Köztársaság --, d) Franciaország - Tamás Péter; e) Amerikai Egyesült Államok - Nagy Lajos.

2) A hazai és nemzetközi följátszócsere egyes kérdései: a) Följátszócsere a Szovjetunióban és az NDK-ban. Előadó: Keil Lóránt. b) Jelentősebb följátszócsereközpontok működése a nyugati országokban. Előadó: Faragó Lászlóné.

3) A tároló könyvtár elvi és gyakorlati kérdései a szakirodalomban. Előadó: Horváth Viktor.

V. FŐSZTÁLY

1) Az osztályozás modern problémái: a) Az új szovjet osztályozó rendszer. Előadó: Weger Imre; b) Az osztályozáselmélet időszerű kérdései. Előadó: Sebestyén Géza; c) Az osztályozás szerepe a gépi válogatásban. Előadó: Orosz Gábor.

2) A könyvtárak statisztikai rendszere: a) A könyvtári statisztika alapelvei. Előadó: Danyi Dezső; b) Statisztika a tudományos könyvtárakban. Előadó: Bereczky László; c) Statisztika a közművelődési könyvtárakban. Előadó: Szente Ferenc.

- 3) A könyvtárépítés és berendezés fejlődése 1945 óta. Előadó: Tombor Tibor.
- 4) Modern kölcsönzési eljárások. Előadók: Barabási Rezső, Sallai István.
- 5) A szovjet könyvtárak módszertani munkája. Előadók: Gerő Zsoltné, Sallai István.
- 6) Raktározási rendszerek és könyvtártípusok: a) Felállítási elvek és könyvtártípusok. Előadó: Varsányi Endréné; b) A nemzeti könyvtár raktározási rendszere. Előadó: Tombor Tibor; c) Szabadpólc a tudományos könyvtárban. Előadó: Albert Gábor.
- 7) A bolgár és csehszlovák könyvtárak módszertani munkája. Előadók: Páldy Róbert, Felejtei Tibor.

Minden hónap első szombatján külföldi szakfolyóiratok referálása.

IDŐRENDI CSOPORTOSÍTÁSBAN

<u>IDŐPONT</u>	<u>TÉMA</u>	<u>FŐSZTÁLY</u>
<u>Április</u> 8	A különleges könyvtári anyagok raktározása	2-3.
"- 22.	Legújabbban megjelent folyóiratcikkek referálása	3.
"- 29.	A hazai és nemzetközi fölőpéldánycsere egyes kérdései	4.
"- 29.	A könyvtárépítés és berendezés fejlődése 1945 óta	5.
<u>Május</u> 6.	A testületi szerzőség helyi problémái	1-2.
"- 20.	Katalógusszerkesztési problémák	3.
"- 20.	Modern kölcsönzési eljárások	5.
"- 22.	Az olvasószolgálat elhelyezése új külföldi könyvtárépületekben	1.
"- 27.	Szakirodalmi beszámoló a Gyarapítási Osztályon	1.
"- 27.	A tároló könyvtár elvi és gyakorlati kérdései a szakirodalomban	4.
"- 27.	A szovjet könyvtárak módszertani munkája	5.
<u>Június</u> 3.	Az olvasótermek hálózata a nemzeti könyvtárban	1-2.
"- 12.	A csoportos feldolgozás anyaggyűjtésének tanulságai	1.
"- 17.	Raktározási rendszerek és könyvtártípusok	5.
"- 24.	A Magyar Nemzeti Bibliográfia új szerkesztési szabályzata	1.
"- 24.	A bolgár és csehszlovák könyvtárak módszertani munkája	5.

AZ OSZK ÁLLANDÓ ÉS VÁLTOZÓ KIÁLLÍTÁSAINAK, VALAMINT KÖNYV-ÉS KÖNYVTÁR-
PROPAGANDÁJÁNAK ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI KÉRDÉSEI A BUDAVÁRI PALOTÁBAN

(2. közlemény)

Az SZB szakmai megbeszélés-sorozatának negyedik vitája olyan kérdést vetett fel, amely a nemzeti könyvtárnak a Budavári Palotában kialakításra váró egyik fontos társadalmi-kulturális oktató, nevelő funkciójával függ össze. Nyilvánvaló ugyanis, hogy az OSZK-nak új települési helyén bele kell illeszkednie abba a muzeális környezetbe, amely a főváros s egyben az ország egyik legnevezetesebb történeti-kulturális látványossága lesz. A könyvtárnak ma is elismert feladata, hogy didaktikai céllal nemzeti kulturánknak a könyvtár állományában lévő kincseit a nagyközönségnek bemutassa. A jelenlegi mostoha elhelyezési viszonyok miatt azonban e feladatának az OSZK nem tud kellő mértékben, sem megfelelő módon eleget tenni. Az átépítésre kerülő Budavári Palota azonban erre már megfelelő helyet, butorzatot, technikailag korszerű, ugyanakkor esztétikailag is kifogástalan berendezést biztosít. Ahhoz, hogy a műszaki tervezés jó munkát végezhesen, szükség volt arra, hogy könyvtárunknak ezt a funkcióját a tiszta, biztos, helyes célkitűzések kialakítása érdekében megvitassuk.

Március 23-án zajlott le az érdekes és mindvégig színvonalas vita, amelyen 31-en jelentek meg. A vita téziseit, amelyet a három referens: Dr. Bélléy Pál, Juhászné dr. Hajdu Helga és Soltész Zoltánné dolgozott ki, az SZB közzétette lapunk f.évi márciusi számában (61-63.p.), sokszorosításban pedig már ezt megelőzőleg eljuttatta az érdekelteknek. Vitavezető dr. Tombor Tibor volt.

Bélléy Pál az írott tézisek kiegészítéseként rámutatott arra, hogy a Könyvtár a Budavári Palotában a könyvtári jellegű kiállítások új, összefüggő rendszerét kívánja kialakítani. A Várban hasonló feladatu intézmények sokasága helyezkedik majd el, ügyelni kell arra, hogy az OSZK szándékai, tervei s majdan cselekvései ne keresztezzék a másokét. Ezért kapcsolatot kell kiépíteni a Várban települő társintézményekkel, de biztosítani kell az összhangot és az együttműködést az országban lévő más intézmények hasonló terveivel is. A könyvmuzeum, irástörténeti muzeum létesítésének kérdésével más hazai intézmény is foglalkozik, saját terveinket tehát az ezirányú országos muzeális program keretébe kell beilleszteni. - Arra kell törekedni, hogy a Budavári Palotában a könyvtári kiállítások élő rendszere alakuljon ki. Meg kell szervezni egy munkacsoportot, amelynek az OSZK összes kiállításait izlés-sel és szakértelemmel terveznie és gondoznia kell. Gondoskodni kell e kiállítások propagandájáról. Feltétlenül szükséges tehát, hogy propaganda csoportját az OSZK már a Budavári Palotába költözködése előtt létrehozza és biztosítsa e csoport működéséhez szükséges anyagiakat is.

Juhászné dr. Hajdu Melga a történeti táruk kiállításairól szólva kifejtette, hogy a könyvtár vezetőségében s az arra illetékes dolgozóiban eredetileg igen széleskörű tervek alakultak ki. Ezeket az eredeti elgondolásokat azonban szűkíteni kellett a palotában erre a célra előreláthatólag rendelkezésre álló területhez képest. A terület adott nagyságát figyelembe véve a Budavári Palotában létesítendő írás-és könyvtörténeti kiállítás "hungarica" jellegű lehet. A történeti kiállítás eredeti anyagát csakis az épület VI. szintje nyugati három reprezentatív termében szabad elhelyezni, a "facsimile"-s, didaktikai kiállítás anyagát pedig a szint erre a célra kijelölt folyósóin.

Soltész Zoltánné az írásban közzétett tézisekre hivatkozva felhívta a figyelmet arra, hogy a Budavári Palotában az adott teret (területek) racionálisan kell kihasználni. A VI. szinten, ahol a történeti táruk kapnak majd helyet, lehet elhelyezni az egyik elképzelés szerint az 1711-ig nyomtatott könyvek kiállítását is. Egy másik elképzelés szerint ugyanitt napjainkig terjedően kell bemutatni állandó kiállítás keretében a magyar könyv történetét. Mindkét elgondolásnak van előnye és hátránya. Kérdés, hogy a várható nagy látogatottság (idegenforgalom, iskolák stb.) lebonyolítható-e a VI. szinten? A VII. szint változó aktuális kiállításai sem kapcsolhatók ki az idegenforgalomból.

Felhívta a figyelmet arra, hogy a XV. századi, néha disztelen ősnymtatványok nem tulságosan érdeklődéstkeltőek, tehát szemléltető módon kell feltárni, bemutatni a könyvek didaktikailag értékes részét a laikus közönségnek. Módszertani példákat sorolt fel, amelyek alkalmasak az érdeklődés felkeltésére. Hangsúlyozta, hogy a Budavári Palotában az egész magyar irodalomtörténet áttekintő kiállítását nem lehet kialakítani. Művelődéspolitikai szempontból fontos a régi magyar könyv bemutatása. A gazdaságpolitikai háttérrel mindig érzékeltetni kell, a könyv külső megjelenésében mutatkozó stiláris jellegzetességekre is rá kell mutatni. A falba épített tárlók (amelyek a legmegfelelőbbek) nem függetleníthetők az architektonikus környezettől, a tervezéskor erre ügyelni kell. -

A három referens téziskiegészítő felszólalása után került sor a vitára, amelynek lényegét az alábbiakban foglaljuk össze:

Keresztury Dezső: Egyetért a referensek téziseivel, véleménye szerint azonban az idegenforgalmi és az olvasói térséget meg kell különböztetni az olvasószolgálatától, az elsődleges könyvtári feladatot a másodlagos muzeális-didaktikaitól. Az olvasószolgálati területen ne nyujtsunk idegenforgalmi látványosságot, e területen éppen elég sajátos, olvasószolgálati feladatot kell megoldani. Az épület maga országos jelentőségű, és történelmi jellegű, önmagában is látványosság. Gondoskodni kell tehát megfelelő művészi és könyvtári jellegű, izléses és értelmes diszitéséről. A közönség egy része nem a könyvtárt, hanem az épületet akarja megnézni. A VI. szint kiállítása ölelje fel egységesen a hazai írás és a könyvtártörténeti anyagot. Ne hatoljon át mondanivalójával a VII. szintbe. Rövid, tömör, jól átgondolt legyen a kiállítás, ne mondjon túl sokat, de amit nyujt, az izlést, nivót sugározzon. A VI. szinten a berendezésnek, butorzatnak a korszerűség szempontjait figyelembevéve alkalmazkodnia kell az épület architektonikus jellegzetességeihez, a disszépességhez hangulatához anélkül, hogy a barokk utánzásába tévednénk. A VII. szinten flexibilis kiállítási területet kell kialakítani, mozgatható kiállítási elemekkel. Igen fontos a földszinti központi felvilágosító-eligazító pont kiképzése. Hasonlóképpen nagy gondot kell fordítani a Palota-téri bejárat s az alagút

kiképzésére. Itt monumentalitásra kell törekedni. Művészi eszközökkel kell kifejezni kőben, kerámiában stb. a magyar könyvtörténeti vonatkozásokat. Az alagut 2 oldalfala kiválóan alkalmas belső világítású süllyesztett tárlók elhelyezésére. E Palota-téri térségben lehet helyt adni a könyvkereskedelmi propagandának is. Összegezve: ügyelni kell arra, hogy a könyvtár jól beleilleszkedjék a várbeli kulturális látványosságok nagy rendszerébe, figyelembevételével mindig nemzeti könyvtári sajátosságait.

Tombor Tibor: A sokoldalú, nehéz kérdések kidolgozására, más intézmények hasonló elgondolásaival való egyeztetésére külön munkacsoport szervezése elkerülhetetlen. Idejében el kell készíteni a jól átgondolt forgatókönyvet, a szöveg- és a képdokumentációt. Gondolni kell arra, hogy az OSZK külön, saját kis muzeumát is megalapítsa, amely a könyvtár történetét mutatná be Cenktől, a Papnövelde, a Muzeum-épületen keresztül a Budavári Palotáig. Minden kiállítással - legyen az muzeális vagy aktuális jellegű - arra kell törekedni, hogy a még nem olvasó nézőből a könyvtár olvasója legyen.

Vargha Balázs: Ügyelni kell a zsufolttság elkerülésére, a jelentőst kell didaktikailag jól átgondoltan, izlésesen, tulzások nélküli modern formákat s megoldásokat keresve érdekesen kiállítani.

A turista forgalommal számolni kell. Az "állandó" kiállítást sem szabad évtizedekre tervezni, ez legyen "stabil" de ne legyen "örök", néhány év eltelte után mindig újat kell nyújtani.

Farkas László: Meg kell keresni azt a józan mértékletes módot, amellyel a kiállítási funkciót jól el lehet látni. A VI. szint egységes legyen. Itt kell kifejezni a lényeges kiállítási mondanivalót. A VII. szint az elmélyedt olvasásé legyen. A központi, nagy katalógus térség körül szakmai nyugalmat kell biztosítani. A VIII. szint pedig az olvasószolgálat pihenőszintje legyen.

Juhászné Hajdu Helga: A kiállítások tervezésekor a könyvtári funkció mindig elsődleges. Aki a könyvtárt meglátogatja, az elsősorban a könyvtárt akarja megtekinteni. Biztosítani kell megfelelő módon, hogy a könyvtári főfunkció háborítása nélkül a látogató az olvasószolgálati szintet is megtekinthesse.

Pethes Iván: Mezey Lászlóval közös véleményét tolmácsolja: időtálló, modern belső kiképzést kell adni a kiállítási térségnek és berendezéseknek. Eredeti értékeket külső területen ne állítson ki a könyvtár. Az írott és nyomtatott anyagot egybe kell kapcsolni, szerves egészbe. Minden látogatóban a jövő olvasót kell látni. Ne állítsuk meg a látogatókat a VI. szinten, biztosítani kell feljutásukat a VII-re is, sőt lehetővé kell tenni még egyes érdekes gépesített raktárrészek megtekintését is.

Bélley Pál: Egyetért azzal, hogy a látogatók közt nem kell különbséget tenni, de ügyelni kell arra is, hogy oszellozó turisták ne zavarják meg az olvasóteremben folyó munkát.

Soltész Zoltánné: Változatosabb lesz a kiállítás, ha a könyvtár párhuzamosan mutat be kézzel írott és nyomtatott anyagot, A történeti tárlaknak véleménye szerint a VI. szinten kell kifejezni mondanivalójukat a lényeges darabok minőségileg

kiemelésével, biztosítva időnkénti cserélésüket.

Eperjesy János: A könyvtár alakítsa ki fejlett propagandatevékenységét, hogy versenyezni tudjon a Várban a muzeumokkal. Gondoskodni kell arról, hogy a könyvtár sok fáradsággal és költséggel készített szép kiállításait minél többen láthassák. - [Dr.TOMBOR TIBOR]

FIGYELŐ SZEMMEL

PRÁGAI TAVASZ 1961

Verőfényes napsütés, rügyező fák, zöldelő mezők, kellemes langyos éjszakák! Ennél eszményibb időt még elképzelni is nehezebbre esne, különösen, ha arra akarjuk kihasználni, hogy a gyönyörű Prágában a műemlékek és a lüktető modern nagyvárosi élet dialektikus ellentétpárját tanulmányozzuk.

Szeretett olvasóinkat szeretném azonban megnyugtatni: nem csak építészeti műemlékeket és régiségeket csodálhattunk meg Prágában, hanem - ezuttal - "szellemi műemlékeket" is. A "szellemi műemlékvédelem" jegyében ült össze február 27 - március 1 között a NEMZETKÖZI DOKUMENTÁCIÓS SZÖVETSÉG (FID) Társadalomtudományi Osztályozási Bizottsága, hogy lezárja az 1959. évi varsói FID - Konferencián megkezdett tevékenységének első szakaszát, az ETO 32 Politika szak felülvizsgálatát.

A politikai osztályozására szolgáló ETO táblázatok "műemléki" jellegű felépítése még a 19. századból maradt ránk. Ha Dewey eredeti táblázatáig nem is, a brüsszeli ETO első kiadásáig követtem visszafele a 32 Politika szak alakulását; a jelenleg érvényes táblázatok a tőkés társadalom akkori politikai fogalmainak meglehetősen rendszertelen foglalatai.

A Bizottság munkájában résztvevő szocialista országokbeli (Csehszlovákia, NDK, Lengyelország, Magyarország, Jugoszlávia) és nyugati országokbeli (NSzK, Hollandia, Anglia, Belgium) szakértők teljesen egyetértettek abban, hogy a jelenlegi táblázatok elavultak és használhatatlanok; annál nagyobb nézetbeli eltérések mutatkoztak világnézeti okokból a táblázatok módosításai tekintetében.

Példaként csak az állam formáinak osztályozásával kapcsolatban kialakult vitára utalok, amelynek során a szocialista küldöttek a marxista-leninista államelmélet fogalmának és csoportosításának bevezetését - és ezzel az állam osztályjellegének kidomborítását -, a nyugati küldöttek pedig az állam osztályjellegének elködösítését kívánták a táblázatokban érvényre juttatni. Az egyik nyugati szakértő például nagy kitartással harcolt az ellen, hogy a "rabszolgatartó állam" és a "polgári állam" kifojezéseket a táblázatokba a maguk helyén felvegyük, A Bizottság elnökletét ellátó nyugatnémet Arntz professzor viszonylagos objektivitásának és meggyőzői készségének folytán sikerült ebben és még több más könyves politikai kérdésben olyan megoldást kidolgozni, amely kielégítette mind a szocialista államok, mind a kapitalista államok küldötteit. A példaként említett vita úgy

zárult, hogy boiktattuk a táblázatokba mind a "rabszolgotartó állam", mind a "polgári állam" kifejezéseket, az utóbbinál megjegyezve, hogy ez a szakkifejezés a marxizmus-leninizmus terminológiája szerint felöleli a polgári államnak a táblázatokban részletezett különféle formáit, az ujkori abszolút monarchiáktól egészen a fasizmusig.

Végeredményben sikerült a politika osztályozási táblázatainak módosításában teljes megegyezésre jutni a nyugati résztvevőkkel. Tekintve a tárgykör jelentőségét és a politikai nézetek tekintetében a szocialista és a nyugati országok között meglévő ellentéteket, jelentős eredményként kell elkönyvelnünk a prágai megállapodásokat.

A megállapodások alkalmasak a szocialista és a kapitalista országok nemzetközi kapcsolatainak elmélyítésére és az ETO korszerűsítése révén a dokumentáció és a könyvtártudomány továbbfejlesztésére. [LÁZÁR PÉTER]

Lapunk olvasóit bizonyára érdekli, hogy mennyiben azonos, vagy eltérő tartalmu egy baráti ország legnagyobb könyvtárának hasonló jellegű kiadványa.

Valamivel többet, mint egy évfolyamot volt alkalmam átlapozni a berlini Deutsche Staatsbibliothek általában havonta megjelenő szakszervezeti hiradójából, a "Das Stichwort"-ból, amely lényegében ugyanazt a vélt szolgálja, mint a miénk: a közösségi szellem kialakításának elősegítését egy intézményen belül, szakmai kérdések fölvetését, politikai nevelést, hírek közlését.

Lapjuk propagandisztikusabb, harcosabb jellegű a miénknél: szinte alig van benne közlemény, amely ne lenne összefüggésben az aktuális politikai, világpolitikai eseményekkel. Ennek okát elsősorban abban láthatjuk, hogy Németország mai kettéosztottságát tekintve, a német nép életében - és különösen a berliniek életében - egyetlen nap sem mulhat el anélkül, hogy erről a körülményről elfeledkezhetnének. Ezzel az égető kérdéssel találkozunk napi munkájuk minden percében berlini könyvtáros kollégáink is. A mi életkörülményeink az övékhez képest békésebbek, nyugalmasabbak, problémamentesebbek.

Nem szabad elfeledkeznünk arról sem, hogy Németországot a második világháború sokkal súlyosabban érintette, mint hazánkat. Ezért náluk még most is tulórában, felajánlásokban végzik a dolgozók a helyreállítási, újjáépítési munkákat. Így például a Staatsbibliothek dolgozói 1959-ben 2009 órát dolgoztak újjáépítési felajánlásokként, amelynek keretében többek között 17 000 kötetet néztek át és kontrolláltak le megszüntetett könyvtárak anyagából. További 9 500 háborus kárt szenvedett kötetből kiválogatták a még használható anyagot, azonkívül számtalan anyagmozgatói munkát bonyolítottak le.

Szakmai kérdésekről a Das Stichwort csaknem minden számában olvashatunk problémafelvető cikkeket. Jellemző, hogy a szakmai problémák nagyjában ugyanazok ott

is, mint nálunk: az ujonnan feldolgozott anyag "átfutási" idejének meggyorsítása, a tizedes osztályozás reformja, az olvasók gyors, pontos kiszolgálása, a szerzeményezési politika továbbfejlesztése, a tudományos színvonal emelése, stb.

A könyvtáron belül szakmai továbbképzés 1959-ben összesen négy tárgyból folyt - s ami számunkra különösen érdekes lehet: ezek közül egyik a magyar nyelv volt (a többi: görög nyelv, könyvkötés és torna) A továbbiakban tervbe vettek más tanfolyamokat is. Egy más formája a továbbképzésnek, hogy az intézetvezetőség egyes dolgozókkal szerződést köt pl. arra, hogy az illető egy év alatt oly mértékben elsajátítja a francia nyelvet, hogy képes a könyvtár francianyelvű levelezési szükségletének ellátására.

A berlini Deutsche Staatsbibliothek ez év őszén készül fennállása 300 éves jubileumának megünneplésére. Erre már előre készülnek és megadott témakörök szerint ötleteket kérnek az olvasóktól.

Külső megjelenésében előnye a "Das Stichwort"-nak, hogy nyomdai uton készül, ami nem osupán az olvashatóságnak válik előnyére, hanem lehetővé teszi egy-egy kép közlését, fontos politikai mondanivalók jelmondatokban kiemelten való megjelentését.

Egészen véve azt mondhatjuk, hogy a "Das Stichwort" propagandisztikusabb, hírlapszerűbb a mi Híradónknál; ez utóbbi viszont gazdagabb, változatosabb tartalom, közvetlenebb hangú és jobban tükrözi könyvtárunk egész életét. - [Cs.Cs.]

MÁTYÁS KIRÁLY KINCSEI

(Kiállítás a Magyar Nemzeti Múzeum dísztermében)

A Magyar Nemzeti Múzeum - Történelmi Múzeum egy osapásra igen népszerűvé vált "Aranyvasárnap"-jain havonta egyszer kiemelkedően értékes műtárgyak, történelmi emlékek egy-egy csoportját mutatja be a nagyközönségnek. Április hónapban Mátyás király művészi kincseinek az utókorra fennmaradt néhány ragyogó szépségű darabja került bemutatásra. A kiállításnak mintegy központjában: Mátyás király ismeretlen olasz művésztől származó, reprodukciókból közismert, rendkívül kifejező erejű fehér márvány mellképeinek eredeti je; felette a királynak Firenzében szőtt páratlan művészi értékű aranybrokát trónkárpitja. A korabeli ötvösművészeti alkotások közül a látogatók megcsodálhatták Mátyás király Nürnbergben készült finomművi fedeles serlegét, fémtalpon nyugvó ritkabeccsű velencei üveg-ivópoharát, valamint a reneszánsz magyar ötvösművészeinek remekét, a hatalmas aranyozott ezüst díszkulacsot. A kiállításon bemutatott, részben a Történelmi Múzeum, részben a Szépművészeti és az Iparművészeti Múzeum gyűjteményeiben őrzött műtárgyak mellett könyvtárunknak a Bibliotheca Corvina-ból származó öt kézirat szelvényt is szemléltette a Mátyás-kori könyvművészet páratlan tökélyét. A választás díszes kivitelű Korvin-kódexeink közül a Magyarországon található legszebb műre, a PHILOSTRATUS-KÓDEXRE, valamint a világhírű firenzei illuminátor, ATTAVANTE CHRYSOSTOMUS-KÓDEXRE és TRAPEZUNTIUS RHETORICÁJÁNAK a budai miniatur-műhelyben gazdagon díszített kötetére esett. Ezeknek a korvináknak címlapjait mutattuk be; két kódex bőrkötéséből pedig a néző a budai könyvkötőműhely művészetének jellegzetes stílusjegyeivel ismerkedhetett meg. A kiállított tárgyakról Mátyás király művészetpártolásának és pompaszeretének történelmi-társadalmi gyökereire is rámutató, illusztrált ismertetőfüzet

nyújtott bő tájékoztatást. Ezenkívül televíziós-adás és dokumentumfilm is hird a-
dott a kiállításról.

A nemcsak vasárnap (16-án), hanem a várható nagy érdeklődésre való tekintet-
tel három napig nyitvatartott kiállítást nem kevesebb, mint 9 245 látogató tekin-
tette meg. Nekünk könyvtárosoknak különös nagy örömmel szolgált az a megkülönböz-
tetett érdeklődés, amely a Korvin-kötetek irányában megnyilvánult. A látogatók
többsége félórát is türelmesen állt sorba, hogy néhány percig közelebbről is meg-
szemlélhesse a kódexeket. Közvetlen szóbeli felvilágosítás-kérésekben sem volt
hiány a látogatók részéről. Köszönet és elismerés illeti KISZ-szervezetünk fiatal-
jait, akik önkéntes vállalással a Múzeum és a Kézirattár dolgozóinak segítségére
voltak a felügyeletben és a látogatók irányításában.

Könyvtárunknak jelenlegi viszonyai között nem áll módjában, hogy időszakai
vagy állandó kiállításokon méltó keretben és teljes biztonságot nyújtó körülmények
között megismertesse a nagyközönséget a gyűjteményeiben őrzött könyvművészeti kin-
osekkel és könyvritkaságokkal. Szívesen élünk tehát majd a Történeti Múzeum veze-
tőségének ajánlatával, amely szerint valamely "Aranyvasárnapon" az OSZK önállóan
rendezhetne kiállítást a Múzeum dísztermében, több, általános érdeklődésre szá-
moltató beoszes kézirat- és könyvemlékünk bemutatásával. - [HAJDU HELGA]

KÖNYVTÁRI SZERVEZETEINK HÍREIBŐL

KISZ-HIREK

MÁJUS ELSEJE - KISZ szervezetünk május elsejét e nap fontosságához méltóan
kivánja megünnepelni. Áprilisi taggyűlésünkön DÁNIEL György elvtárs tartott szí-
nes és érdekes élménybeszámolót a régi május elsejékről.

Az alapszervi vezetőség elhatározta, hogy a május elsejei felvonuláson mind-
három intézmény KISZ-fiataljai együttesen vesznek részt, hogy ezzel is kifejezzük
és erősítsük alapszervünk egységét.

Az egyes KISZ- csoportok részt vesznek a május elsejei megemlékezések szer-
vezésében és a dekorációban intézményenként is.

FOTÓKIÁLLÍTÁS - Ugyancsak május elsején nyílik meg - háromhetes, helyhiány
miatti késéssel - az alapszerv fotókiállítása, az olvasóterem folyosóján. Körül-
belül 45 kép szerepel a fotókiállításon, 6 kiállító részvételével.

EGYÉB ESEMÉNYEK.

A TERAPSZETTUDOMÁNYI MUZEUM KISZ- fiataljai - közismert talpraesettségükkel
most is élenjárnak a nemzetközi eseményekre való gyors reagálásban. Gagarin ör-
nagy nagyszerű hőstettével, a Szovjetunió korszakot alkotó tudományos eredményé-
vel kapcsolatban röpgyűléseket tartottak, megszervezték a Gagarin moszkvai foga-

dúsának közös meghallgatását rádión. A kubai agressziós cselekedetek ellen röpgyűlésen tiltakoztak.

A MÁTYÁS KIRÁLY KINCSEINEK KIÁLLÍTÁSÁVAL kapcsolatos ellenőrző feladatokból KISZ-alapszervünk is kivette a részét. Azok, akik márciusban erre felajánlást tettek, valamennyien el is jöttek és részt vettek az inspekcióban. Ezzel kb. 50 társadalmi munkaórát dolgozott le szervezetünk. Ami a kiállítás látogatottságánál fel tűnő, az az, hogy a Corvin- kódexek iránt nagyobb volt az érdeklődés, mint bármely más - még olyan csodálatosan szép külsejű - kiállítási tárgy iránt. Ez a könyvtárosok számára különösen jóleső volt. Ha megrendezzük a saját Korvin-kodex kiállításunkat, igen nagy érdeklődésre tarthatunk számot.

ÁPRILIS 10-ÉN a kerületi KISZ-Bizottság kérésére segítséget adtunk Pervomajszkij néhány versének felkutatásában.

ÁPRILIS 11-ÉN meglátogatta könyvtárunk szakszervezeti és KISZ vezetőségét Szerémi József ujságíró, aki a "Közalkalmazott" c. lapnak készít riportot a Szakszervezet és a KISZ-szervezet együttműködéséről kulturális és sport vonalon.

ÁPRILIS 13-ÁN titkári értekezleten a VIII. ker. KISZ-Bizottság tájékoztatót tartott a kerületi "IFJUSÁG A SZOCIALIZMUSÉRT"-PRÓBA jelenlegi állásáról. Kerületünkben 14 300 fiatal vesz részt eddig a próbában, ebből 3 000 KISZ-en kívüli. Alapszervünk ehhez az arányhoz képest kissé lemaradt, mert a KISZ-en kívüli fiatalok közül még kevesen jelentkeztek. Éppen ezért a jelentkezést még májusig elfogadjuk és az eddig jelentkezettek még az ezévi jelvény megszerzéséért is dolgozhatnak.

RÖPLABDÁSAINK április 15-én délután barátságos mérkőzést játszottak a HADTÖRTÉNETI MUZEUM röplabdacsapatával. 3:1 arányu vereséget "értünk el" ámde csapatunk - oroszánként küzdve - formája felfelé ivel. Ezen, és a felszabadulási tornán elért 3. helyünkön felbuzdulva elhatároztuk, hogy benevezünk a VIII.KERÜLETI IFJUSÁGI SZPARTÁKIÁD küzdelmeiben. - [ISZLAI ZOLTÁN]

SZAKSZERVEZETI KRÓNIKA

A SZAKSZERVEZETI BIZOTTSÁG ÜLÉSENEK ANYAGÁBÓL

MÁRCIUS 31-I ÜLÉS - Az SZB előterjesztések alapján az alábbi kérdéseket tárgyalta meg és a következő határozatokat hozta:

Az előterjesztett 1961.ÉVI MUNKATERVET kisebb kiegészítésekkel elfogadta. A munkatervet az SZB munkabizottságok tagjainak és a bizalmiaknak egyidejűleg megküldöttük.

A Társadalombiztosítási Tanács előterjesztésében tárgyaltuk meg KÖNYVTÁRUNK NYUGDIJASAINAK ügyét. Az SZB határozata szerint: 1) A nyugdíjba menő dolgozók bucsuztatását a szakszervezeti csoportok szervezik meg. 2) Biztosítani kívánjuk.

hogy a nyugdíjba menők átigazolást nyerjenek a Közal alkalmazottak Szakszervezete Budapesti Bizottságánál szervezett nyugdíjasok csoportjába. 3) Minden nyugdíjasunk számára az "OSZK Híradó"-t postai úton megküldjük. 4) Könyvtárunk minden nagyobb rendezvényére nyugdíjasainkat rendszeresen meghívjuk. 5) Az intézeti üdültetés keretében - az elő-és utóidényben - nyugdíjasaink számára a lehetőségeknek megfelelően helyet biztosítunk. 6) Javaslatot kívánunk tenni az Intézetvezetőségnek, hogy a) indokolt esetben [a dolgozóknak járó kedvezmény nélkül] nyugdíjasaink engedélyt nyerhessenek az üzemi étkezésben való részvételtre; b) a 02 rovaton történő alkalmi munkáknál pedig (a lehetőségeknek megfelelően) elsősorban nyugdíjasaink nyerjenek alkalmazást.

MUNKABIZOTTSÁGAINK NAPLÓJÁBÓL

TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI TANÁCS

ÁPRILIS 7-ÉN tartott ülést. Megtárgyalta az 1961.évi munkatervet és az április havi segélyezési ügyeket.

MÁSODIK NEGYEDÉVI ÜDÜLÉSEK - Híradónk 3. számában meghirdetett üdülőhelyekre beérkezett igényléseket a TT az illetékes bizalmiak jelenlétében megtárgyalta és az alábbi döntést hozta:

MÁTRAFÜRED (1 házaspár részére) május 3-tól 16-ig - Jelentkezők száma: 2. A bizottság a beutalót Dr.VIZKELETY ANDRÁS-nak adta az SZB-ben és azt megelőzőleg munkavédelmi felelősként végzett kiemelkedően jó munkájáért.

HÉVIZ (2 személy) május 18-tól 31-ig. Jelentkezők száma: 2. A bizottság a beutalókat a benyújtott orvosi igazolások alapján GALGÓCZY LAJOSNÉ és JUHÁSZ JÁNOSNÉ részére kiadta.

SIÓFOK (1 személy) június 8-tól 21-ig. Jelentkező nem volt. A Budapesti Bizottság a beutalót 1 hévizi beutalásra cserélte át. A bizottság a beutalót Dr. HERKE RÓZSA részére adta ki.

ÜDÜLÉS: Lapunk megjelenéséig az alábbi dolgozók nyertek üdülésre beutalást:

Kedvezményes üdültetés: - BALATONLELLE: Dr. Szabó János és felesége (ápr. 6-20), HÉVIZ [Szanatórium]: Hajmási Sándorné (ápr.21-máj.11)

Kedvezményes gyermeküdültetés - KŐSZEG; Sallai Ida, Sallai István leánya (ápr.13-máj.5)

Szakszervezeti önköltséges üdültetés - PILISSZENTKERESZT; Dr.Dubois Sarolta (márc.29-ápr.4.), Dr.Sebastyén Géza és felesége 2 gyermekkel (ápr.5-18), Szász Magda és édesanyja (márc.29-ápr.4)

MUNKAZORGALMI (SZAKMAI) BIZOTTSÁG

ÁPRILIS 14-ÉN tartott ülést. Az ülésen ujitási javaslatokat tárgyaltak meg. Határozatok: 1) Tóth István András (Textilipari Dolgozók Szakszervezetének X.ker.

könyvtára) benyújtott javaslatai nem tekinthetők újításnak. 2) Bóday Pál újítását a bizottság elfogadta. Az elfogadott újításról "Könyvtárunk munkájáról" c. rovatunkban részletes tájékoztatást adunk. A bizottság a továbbiakban munkatervi és munkamozgalmi kérdésekkel foglalkozott.

KULTURÁLIS MUNKABIZOTTSÁG

ISMÉTELTEN KÉRJÜK munkatársainkat, hogy a lapunkban közölt eseménynaptárt kísérik figyelemmel, mert az egyes rendezvényekre külön meghívókat nem tudunk küldeni. - Valószínűleg ennek tulajdonítható, hogy az angol nyelvű klubdélután jelentkezők hiányában elmaradt, pedig az előzetes tájékoztató alapján elég széleskörű érdeklődésre tarthatott számot.

Tervezett programunk 2 pontját: a szakmai megbeszélések ötödik vitáját és az ÁKV-könyvkollektor meglátogatását rajtunk kívül álló okok miatt májusra kellett elhalasztanunk. Ugyancsak májusban kerül sorra az Iparművészeti Múzeum könyvkötéstörténeti kiállításának megtekintése, amelyet eredetileg márciusra terveztünk.

Áprilisban a NEMZETI GALÉRIA Vaszary-kiállítását és XX.sz-i gyűjteményét néztük meg szakszerű vezetés mellett. Egyéb meghirdetett rendezvényeink a tervezett időpontban folytak le.

RÜPLABDA-CSAPATUNK márc. 27-én Felszabadulási Villámtornán vett részt, amelynek során a Meteorológiai Intézet és a XVI. kerületi tanács osapata előtt a harmadik helyen végzett.

KÖNYVTÁRUNK 1961.ÉVI TAKARÉKOSSÁGI TERVÉRŐL

A takarékosági mozgalom szervezéséről szóló miniszteri utasítás irányelvei alapján tárgyalták meg és állították össze ápr.12-én könyvtárunk 1961.évi takarékosági tervét. Amegbeszélésén a GAZDASÁGI VEZETÉS részéről Dr. Pálinkás Sándor gazd.vezető, Bolgár Pálné gazd.vezető, osztályvezető; a PÁRTSZERVEZET vezetősége részéről Besenyei Andorné, a SZAKSZERVEZETI BIZOTTSÁG részéről Horváth Viktor SZB-titkár és Milhoffer Alajos, a KISZ-SZERVEZET részéről Iszlay Zoltán KISZ-titkár, valamint könyvtárunk újítási előadója Bereczky László vett részt.

Az alábbiakban a takarékosági tervnek osak a társadalmi vonatkozású részeit ismertetjük.

1) KISZ-SZERVEZETÜNK 280 munkaórát ajánlott fel olyan könyvtári munkák elvégzésére, amelyeket egyébként osak külső munkaerőkkel tudnánk elvégeztetni. Ez a felajánlás 6 forintos órabérrel számítva 1 680 Ft. összeg megtakarítását jelenti.

2) Jelentős megtakarítást érhetne el könyvtárunk a VILLANYENERGIÁVAL való helyesebb és gondosabb gazdálkodás terén. A szükséges adminisztratív intézkedések mellett elsősorban arra lenne szükség, hogy dolgozóink nyujtsanak segítséget a gondos gazdálkodáshoz. A felesleges villanyégők lekapcsolása a raktárakban, a munkahelyiségekben; a mikrofilmtár, a könyvkötészet, a sokszorosító-üzem, a műhelyek gépeinek a kellő időben való kikapcsolása lehet, hogy valamivel több fúradságot, de forintokban (mög havi viszonylatban is) komoly megtakarítást jelonthetne nép-

gazdaságunknak. Minden öntudatos munkatársunkhoz fordulunk és kérjük segítségüket.

3) Csekélységnek látszik, de mégis jelentős összeget takaríthatnánk meg, ha gondosabban és gazdaságosabban használnánk fel azt a PAPIRANYAGOT, amelyet munkaeszközként kapunk kézhez. Itt elsősorban a katalóguscédulák, a hivatalos levélpapírok, borítékok rendeltetésszerű (ma még igen gyakori a gyors feljegyzésekre, üzenetekre elhasznált katalóguscédula) felhasználására gondolunk. Nyilván újra felhasználhatnánk (és ezzel új anyagot takaríthatnánk meg) a könyvtárhoz beérkezett csomagoló-anyagokat (csomagolópapír, karton, csomag, stb) is. Szeretnénk, ha ötletekkel, felajánlásokkal ebben is segítséget nyújtanának dolgozóink.

A bizottság a terv összeállításánál elsősorban a könyvtár hivatalos gazdálkodása során megvalósítható takarékosági intézkedéseket (a Magyar Nemzeti Bibliográfia házi uton való előállítás, a fűtés ésszerűbb megszervezése, az új automata-vágógép segítségével a külső vágatások megszüntetése, stb.) csoportosíthatta, valamint olyan kezdeményezéseket, amelyek eldöntésére a Kollégium hivatott.

Azonban (és ismertetésünk ezt ólozza) egy SZÉLESKÖRŰ, a DOLGOZÓK KEZDEMÉNYEZÉSÉBŐL és elhatározásából EREDHETŐ MOZGALOM innen nem indulhatott ki. Ezért fordulunk dolgozóinkhoz segítségért, újabb ötletekért, kezdeményezésekért és javaslatokért. EGÉSZÍTÜNK KI ezzel a HIVATALOS TAKARÉKOSSÁGI TERVET s biztosítjuk ezzel a sikerét. A SZAKSZERVEZET részéről: Milhoffer Alajos (Gyarapítási Osztály), a KISZ-SZERVEZET részéről Iszlay Zoltán (Bibliográfiai Osztály) nyújtanak további felvilágosításokat és fogadják el felajánlásokat.

SZAKSZERVEZETI HIREINK

A MÁJUS ELSEJEI FELVONULÁSON könyvtárunk a VIII.kerület üzemivel, intézményeivel és hivatalaival együtt vesz részt. A muzeumok és könyvtárak ezen belül egy nagyobb egységet alkotnak. Lapunk későbbi megjelenésére tekintettel a felvonuláson való részvételről külön tájékoztatást adunk ki.

ÁPRILIS 1-ÉN szakszervezetünk rendezésében baráti összejövetelen köszöntöttük könyvtárunk h.főigazgatóját, Dr. SEBESTYÉN GÉZÁT, szolgálatának 25.éves évfordulója alkalmából.

VÁLTOZÁSOK SZAKSZERVEZETI TAGSÁGUNKBAN - Új tagok (átigazolással és belépéssel): Abrahám Rafaelné, Bókay Béláné, Dominyik Mihályné, Sohramm Ferenc, Spira Györgyné, Szabad Györgyné, Szabad Sándorné, Szigeti Marianne, Tardy Lajos. - Eltávoztak: Bozó Magdolna, Fábián Zoltán, Horváth Lajosné, Horváth Mihályné.

USZODALÁTOGATÁS - F. évi ápr.1-től a Budapesti Bizottság a szórakoztató jellegű és felüdülést nyújtó tömegsportmozgalom szélesítése érdekében megszervezte a reggeli uszodalátogatást. Szakszervezeti tagjaink minden nap reggel 6 és 8 óra között 1 FORINTOS KEDVEZMÉNYES JEGGYEL vehetik igénybe a CSÁSZÁR-USZODA fedett és nyitott medencéit. A belépőjegyek 5 személyre szólnak. Jegyek Fogarassy Miklósnál (Hirlaptár) igényelhetők.

A MÁJUSI ESEMÉNYNAPTÁRUNK technikai nehézségek miatt e hónapban külön kiadásban jelenik meg.

KÓRHÁZBAN VANNAK: Hernády Ferenc, Szabó Kálmánné.

Kiadja az ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR PÁRTSZERVEZETE ÉS SZAKSZERVEZETI BIZOTTSÁGA. Megjelenik havonként. Felelős kiadó: Horváth Viktor. Szerkesztő-bizottság: Bánlaky Éva, Gombocz István, Horváth Viktor (szerkesztő), Lázár Péter, Szűcs Ilona. Országos Széchényi Könyvtár (Budapest VIII.Muzeum u.3) házi sokszorosítás. Lapzártá: 1961. Április 20. Megjelenik 380 példányban. Nytsz. 216-1961.

